

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСОВА ЗООЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність: 205 Лісове господарство

Рік навчання: 3-й, семестр 6-й

Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів

**Назва кафедри: Ботаніки, генетики та захисту
рослин**

Мова викладання: українська

Лектор курсу

к. с.-г. н., доц. Коваленко Тетяна Мефодіївна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

ktm@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісова зоологія є вибірковою компонентою ОПП «Лісове господарство».

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.
Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Ботаніка», «Лісова ентомологія», «Лісова фітопатологія».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Система захисту лісів від шкочинних об'єктів».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна Лісова зоологія спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – надання здобувачам теоретичних знань про різноманітність тварин, їх спосіб життя, будову і життєдіяльність, взаємовідносини їх із лісовим середовищем та роль в кругообігу речовин у природі.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Лісова зоологія» є формування у здобувачів вищої освіти професійних знань практично використовувати навички з дослідження об'єктів різних видів тварин за зовнішньою і внутрішньою будовою; уміти застосовувати методи боротьби проти шкідливих організмів лісових культур, використовуючи особливості біологічного розвитку шкідників.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення різноманітності тварин, їх способу життя, будови і життєдіяльності, взаємовідносин тварин із лісовим середовищем та їх роль в кругообігу речовин у природі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

ФК 8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність, робота з інформаційними джерелами, лідерські навички, які реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі.

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Предмет і завдання курсу «Лісова зоологія».	2	2	7
2	Основи систематики тварин Підцарство Найпростіші: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	7
3	Підцарство Багатоклітинні. Тип Губки та Кишковопорожнинні: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	7
4	Типи: Плоскі, Круглі, Кільчасті черви. Загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	7
5	Тип Молюски: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	8
6	Тип Членистоногі: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	8
7	Клас Комахи: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	8
8	Тип Хордові: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	8
9	Клас Земноводні: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	8
10	Клас Плазуни: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	8
11	Клас Птахи: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	2	8
12	Клас Ссавці: загальна характеристика, представники та їх роль в лісовому господарстві	2	1	8
13	Екологія тварин	2	1	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і

підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	70	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни (презентації)	10	1 раз на семестр	Виступ з презентацією, усний захист, обговорення
3	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Москалюк Н. В., Шевчик Л. О. Зоологія : навчальний посібник для самостійної роботи студентів ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 241 с.

2. Голіней Г. М., Прокоп'як М. З. Зоологія (безхребетні тварини). Лабораторний практикум (для студентів біологічних спеціальностей): навчальний посібник. Тернопіль, 2022. 146 с.

3. Прокоп'як М.З., Голіней Г. М., Осадца Ю. В. Зоологія (безхребетні тварини). Лабораторний практикум (для студентів хімічних спеціальностей): навчальний посібник. Тернопіль, 2022. 82 с.

4. Прокоп'як М. З., Голіней Г. М. Зоологія (безхребетні тварини): збірник тестових завдань. Тернопіль, 2021. 112 с.

5. Прокоп'як М. З., Голіней Г. М. Зошит для лабораторних робіт із зоології для студентів спеціальності 014.06. Середня освіта (Хімія). Вид. 3-тє, переробл. і допов. Тернопіль, 2019. 65 с.

6. Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Вид. 2-ге, випр. і допов. Суми: Університетська книга, 2020. 615 с.

7. Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Омері І.Д. Зоологія. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 290 с.

8. Бондарець В.І. Атлас птахів України: Повна збірка. Київ: Знання, 2020. 480 с. 4. Джонсон Дж. 100 фактів про птахів. К.: КМ-Букс, 2021. 48 с.

9. Корж О.П. Основи еволюції: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2018. 381 с. 6. Світ тварин. Ілюстрований атлас. Київ: Рідна мова, 2020. 264 с.

Додаткова

1. Радовенчик Я., Гомеля М., Трус І. Екологічні аспекти керування якістю навколишнього середовища. Кондор, 2020. 208 с.

2. Юрченко Л. Екологія Л. Юрченко. Професіонал, Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.

3. Ковальчук Г. Зоологія з основами екології Г. Ковальчук. Університетська книга, 2019. 615 с.

4. Білоус В.М. Конспект лекцій «Біологія лісових звірів і птахів». К.: Редакційно видавничий відділ НУБіП України. 2020. 106 с.

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання здобувачем підсумкової контрольної роботи (тестування).

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	8
2	Участь у роботі на практичних заняттях	7
3	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни (презентації)	5
4	Виконання тестування	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	8
6	Участь у роботі на практичних заняттях	12
7	Виконання тестування	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування)

	викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.